

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK**

Sarajevo, mart 2012. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlažem da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak donese po hitnom postupku prema odredbama člana 191. stav 2. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i člana 186. stav 2. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09), iz razloga postojanja neodložne potrebe da se ovim izmjenama i dopunama Zakona između ostalog osigura da fizička lica-povratnici (koja su ostvarila povratak iz Federacije BiH u Republiku Srpsku i Distrikt Brčko BH) kao i druga fizička lica koja imaju prebivalište na području Republike Srpske i Brčko distrikta stave u ravnopravni položaj kada je u pitanju umanjenje porezne osnovice i ostvarivanje prava na osnovni lični odbitak i druge odbitke koji su prema dosadašnjim propisima bili priznati isključivo rezidentima Federacije BiH.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Član 1.

U Zakonu o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10 i 44/11), u članu 2. iza stava (3) dodaje se novi stav (4), koji glasi:

„(4) Izuzetno, rezidentima Federacije smatraju se i fizička lica-povratnici koji su ostvarili povratak na područje Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta kao i druga fizička lica koja imaju prebivalište na području Republike Srpske i/ili Brčko Distrikta a koja ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavaca koji imaju sjedište na području Federacije.“

Dosadašnji st. (4) i (5) postaju st. (5) i (6).

Dosadašnji st. (4) koji postaje stav (5), mijenja se i glasi:

"(5) Nerezidentom, u smislu ovog zakona smatra se fizičko lice koje na teritoriji Federacije nema prebivalište i stalno boravište, a koje na teritoriji Federacije boravi manje od 183 dana. "

Član 2.

U članu 4. tačka 5), briše se.

Član 3.

U članu 5. tačka 9), riječi: "osiguranje ili druga naknada" zamjenjuju se riječima "isplata osigurane sume ili druge naknade,"

Iza tačke 12) dodaje se nova tačka 13), koja glasi:

"13) dobiti u novcu, stvarima, pravima ili uslugama koji su ostvareni učešćem u igrama na sreću i/ili u nagradnim igrama, a na koje se porez plaća po drugim federalnim ili kantonalnim propisima."

Član 4.

U članu 6. tačka 7), na početku teksta ispred riječi: "prihode", dodaje se riječ: "mjesečne".

Tačka 10), briše se.

Dosadašnje tač. 11) i 12), postaju tač. 10) i 11).

Iza dosadašnje tačke 12) koja postaje tačka 11), dodaju se nove tač. 12) i 13) koje glase:

"12) prihode po osnovu zatezних kamata na isplaćene plaće i razlike plaća po odlukama nadležnih sudova;

13) prihode fizičkih lica po osnovu isplaćenih premija životnog osiguranja koji imaju karakter štednje, kao i isplaćene prihode po osnovu dobrovoljnog penzijskog osiguranja, koje isplaćuju društva za osiguranje i reosiguranje koja imaju sjedište na teritoriji Federacije, a koji potiču od uplaćenih premija na koje su plaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak."

Član 5.

U članu 10. u stavu (2) iza tačke 2) dodaje se nova tačka 3), koja glasi:

"3) zaostale plaće odnosno razlike plaća koje se odnose na protekle porezne periode, a koje se zaposleniku ili bivšem zaposleniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske(ih) presude(a), osim iznosa zatezних kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalne djelatnosti,"

Dosadašnja tačka 3) postaje tačka 4).

Član 6.

U članu 22. stav (1), tačka 2), riječi: koje su bile predmetom odbitka", zamjenjuju se riječima: "na koje korisniku osiguranja nisu obračunati i plaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak".

Član 7.

Podnaslov "E. Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću" i član 23. brišu se.

Član 8.

U članu 24. stav (1), iza riječi: "Rezidentnim poreznim obveznicima", dodaju se riječi: " iz člana 2. st. (3) i (4) ovog zakona, "

U stavu (2), iza riječi: "Rezidentni porezni obveznici", dodaju se riječi: " iz člana 2. st. (3) i (4) ovog zakona,"

U stavu (6), iza riječi: "Rezidentni porezni obveznik", dodaju se riječi: " iz člana 2. st. (3) i (4) ovog zakona,"

Stav (7), briše se.

Dosadašnji st. (8), (9) i (10) postaju st. (7), (8) i (9),

U dosadašnjem stavu (8) koji postaje stav (7), iza riječi: "Rezidentnim poreznim obveznicima", dodaju se riječi: " iz člana 2. st. (3) ovog zakona,"

U dosadašnjem stavu (9) koji postaje stav (8), iza riječi: "Rezidentnim poreznim obveznicima", dodaju se riječi: " iz člana 2. st. (3) ovog zakona,"

U dosadašnjem stavu (10) koji postaje stav (9), riječi: " st. 7., 8. i/ili 9. "

zamjenjuju se riječima: " st. 8. i/ili 9."

Član 9.

U članu 27, iza stava (4) dodaje se novi stav (5), koji glasi:

" (5) Izuzetno, zaposlenicima - rezidentnim poreznim obveznicima iz člana 2. stav (4) ovog zakona, koji dohodak ostvaruju kod poslodavaca pravnih i fizičkih lica koja imaju sjedište na području Federacije, akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i plaća na poreznu osnovicu koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, a umanjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovog

Zakona i za iznos mjesečnih ličnih odbitaka iz člana 24. st. (1) i (2) ovog zakona."

Dosadašnji st. (5) do (9) postaju st. (6) do (10).

Član 10.

Podnaslov: "8. Obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću " i član 34., brišu se.

Član 11.

U članu 37. stav (1), iza riječi " rezidenti " dodaju se riječi: " iz člana 2. stav (3) ovoga zakona,"

U stavu (2), riječi: " nerezidenti Federacije BiH" zamjenjuju se riječima: "rezidenti Federacije iz člana 2. stav (4) ovoga zakona"

Stav (6), briše se.

Dosadašnji stav (7), postaje stav (6).

Član 12.

(1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, odredbe člana 2., člana 3. stav 2., člana 4. stav 2., člana 7., člana 10. i člana 11. stav 3. ovog zakona početak će se primjenjivati od dana stupanja na snagu novog Zakona o igrama na sreću, a najkasnije 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama tačke d) amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je u isključivoj nadležnosti Federacije, pored ostalog, donošenje propisa o finansijama i fiskalna politika Federacije i člana IV. A. 20. (1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlament Federacije odgovoran za donošenje zakona kojima se razrezuje porez ili na drugi način osigurava potrebno finansiranje.

II. Razlozi za donošenje zakona

Zakon o porezu na dohodak donesen je u martu 2008. godine i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 10/08 od 5. marta 2008. godine, a stupio je na snagu osam dana od objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjena istog počela je od 1. januara 2009. godine. Određene izmjene i dopune ovog zakona donesene su u 2010. i 2011. godini i objavljene su u " Službenim novinama" broj 9/10 od 26.2.2010. odnosno u broju 44/11 od 20.7.2011. godine.

U dosadašnjoj primjeni odredbi ovog Zakona uočeno je da se pojedine zakonske odredbe pogrešno tumače i primjenjuju jer nisu dovoljno jasno definirane pa se ovim izmjenama i dopunama Zakona te sporne odredbe detaljnije i preciznije definiraju.

U dijelu izmjena i dopuna koje se odnose na rezidente i nerezidente vrši se izmjena kojom se lica koja su ranije bila tretirana kao nerezidenti dovode u ravnopravniji i povoljniji položaj (sa posebnim osvrtom na fizička lica-povratnike), kroz omogućavanje istim da ostvare pravo na osnovni lični odbitak kao i druge odbitke koji se prema ranijim propisima bili isključivo priznati rezidentima Federacije Bosne i Hercegovine odnosno licima sa prebivalištem na teritoriji Federacije BiH koja borave u Federaciji s prekidima ili bez prekida najmanje 183 dana u bilo kojem poreznom razdoblju.

Takođe, imajući u vidu da će se uporedo sa slanjem u proceduru ovog Zakona, u proceduru uputiti i Nacrt novog Zakona o igrama na sreću kojima će se propisati oporezivanje dobitaka ostvarenih učešćem u igrama na sreću i u nagradnim igrama koje organiziraju pravna lica registrirana za priređivanje igara na sreću kao i druga privredna društva, postoji potreba da se odredbama ovih izmjena i dopuna Zakona o porezu na dohodak brišu odredbe koje su do sada regulirale oporezivanje prihoda fizičkih lica ostvarenih učešćem u igrama na sreću i u nagradnim igrama.

Fizička lica kojima je na osnovu ugovora o životnom ili dobrovoljnom penzijskom osiguranju po isteku ugovorenog perioda osiguranja isplaćena osigurana suma

ušteđena od uplaćenih premija, na isplaćenu sumu koja ima karakter ušteđevine, prema predloženim izmjenama Zakona, korisnici osiguranja neće imati obavezu obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak od ulaganja kapitala shodno članu 22. stav (1) tačka 2) Zakona, pod uslovom da su na prihode od nesamostalne djelatnosti iz kojih su u periodu ugovora o osiguranju premije uplaćivane obračunati i uplaćeni obavezni doprinosi iz plaće i akontacija poreza na dohodak. Isto tako, i korisnicima životnog ili dodatnog penzijskog osiguranja za koje je tokom perioda osiguranja premije uplaćivao poslodavac (tzv. menadžerska osiguranja) i istovremeno pri uplati premija na iste obračunavao i uplaćivao propisane doprinose na plaću i od istih korisniku osiguranja obračunavao i obustavljao porez na dohodak, na isplaćenu osiguranu sumu isplaćenu po isteku perioda osiguranja, neće se plaćati porez na dohodak jer će se isplaćena suma smatrati ušteđevinom, a ne oporezivim dohotkom od ulaganja kapitala.

Međutim, ukoliko poslodavac tokom poreznog perioda na uplaćene premije životnog osiguranja ne obračuna i ne uplati na ime korisnika propisane doprinose i porez na dohodak, kao korist od nesamostalne djelatnosti prema odredbama člana 10. Zakona, tada će isplatilac osigurane sume pri isplati iste korisniku životnog ili dodatnog penzijskog osiguranja, shodno odredbi člana 22. stav (1) tačka 2) ovog zakona, biti u obavezi da na ukupan iznos isplaćene sume obračuna, obustavi i uplati na propisani račun porez na dohodak.

U članu 10. dopunom stava (2) pojašnjava se tretman prihoda od nesamostalne djelatnosti koji se zaposleniku ili bivšem zaposleniku po presudama nadležnih sudova isplaćuje zaostala neisplaćena plaća(e) ili razlike plaća za određene protekle periode kao i zatezne kamate. Ovom dopunom utvrđuje se da se i ovi prihodi smatraju oporezivim dohotkom zaposlenika za period (kalendarsku godinu) u kojoj je isplata izvršena (princip blagajne) i obračun poreza na dohodak se vrši prema odredbama Zakona koje važe u momentu isplate zaostalih plaća.

Posebno se naglašava da se isplaćeni iznos po osnovu zatezne kamate neće smatrati oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti.

III. Obrazloženje predloženih pravnih rješenja

Član 1.

U članu 2. u stavu (4) važećeg Zakona vrši se izmjena kako bi fizička lica-povratnici i fizička lica koja imaju prebivalište na području Republike Srpske i/ili Brčko distrikta a koja rade na području Federacije Bosne i Hercegovine gdje ostvaruju dohodak po osnovu nesamostalne djelatnosti prema Zakonu o porezu na dohodak bili izjednačeni sa licima rezidentima Federacije Bosne i Hercegovine. Naime, prema postojećoj zakonskoj regulativi ova lica nisu imala pravo na osnovni lični odbitak i druge odbitke iz člana 24. st. 1., i 2. Zakona o porezu na dohodak Federacije Bosne i Hercegovine pa su u tom smislu izvršene izmjene kako bi se ovim licima (prema postojećim propisima nerezidentima Federacije BiH) koji rade i ostvaruju prihod na teritoriji Federacije BiH izuzetno priznao kako osnovni lični odbitak (od 300,00 KM mjesečno odnosno na

godišnjem nivou od 3.600,00 KM) tako i drugi lični odbici iz člana 24. st. 2. Zakona neovisno od činjenice što isti imaju prebivalište na području drugog entiteta odnosno distrikta.

U stavu (4) dopunjava se definicija nerezidenta, koji se u smislu Zakona o porezu na dohodak, smatra obveznikom poreza na dohodak u Federaciji.

Član 2.

U članu 4. tačka 5) važećeg Zakona se briše jer se ove odredbe odnose na dobitke ostvarene učešćem u igrama na sreću i nagradnim igrama koji će se nakon stupanja na snagu ovog zakona ubuduće oporezivati prema odredbama "novog" Zakona o igrama na sreću.

Član 3.

U članu 5. stav 1., u tački 9) važećeg Zakona vrši se ispravka teksta u vezi isplata osiguranih suma i naknada. Novom tačkom 13. u ovom članu, prihodi koje fizičko lice ostvaruje u vidu dobit(a)ka po osnovu učešća u igrama na sreću i nagradnim igrama svrstavaju se u prihode koji se ne smatraju dohotkom i kao takvi se ubuduće neće oporezivati po odredbama Zakona o porezu na dohodak.

Član 4.

Odredba člana 6. stav (7) važećeg Zakona dopunjava se u smislu neoporezivog iznosa stipendija studenata i đaka na redovnom školovanju u smislu preciziranja da se radi o mjesečnom, a ne godišnjem iznosu.

Tačka 10) koja se odnosi na dobitke od učešća u nagradnim igrama se briše

U istom članu dodaju se nove tč. 12) i 13) kojim se prihodi od naplaćenih zatezanih kamata na isplaćene zaostale plaće i razlike plaća po sudskim presudama izuzimaju od oporezivanja, kao i prihodi isplaćeni po osnovu ugovora o životnom osiguranju i/ili ugovora o dobrovoljnom penzijskom osiguranju, pod uslovom da su premije uplaćivane od prihoda na koje su obračunati i uplaćeni obavezni doprinosi i porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti.

Član 5.

U članu 10. u stavu (2) važećeg Zakona kojim se utvrđuju oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti dodaje se nova tačka 3) kojom se kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti utvrđuju i plaće i/ili razlike plaća koje se isplaćuju zaposlenicima po osnovu sudskih presuda, isključujući od oporezivanja zatezne kamate.

Član 6.

U članu 22. stav (1) tačka 2) važećeg Zakona, kojim su utvrđeni oporezivi prihodi po osnovu ulaganja kapitala kojim se kao oporezivi prihod po osnovu isplaćenog

kapitala od dobrovoljnog dopunskog osiguranja (životnog i penzijskog) utvrđuju samo oni prihodi na koje su premije osiguranja uplaćivane iz prihoda na koje korisniku osiguranja nisu obračunati obavezni doprinosi iz plaće i porez na dohodak (menadžerska osiguranja).

Član 7.

Podnaslov pod "E" i član 23., važećeg Zakona koji se odnose na oporezivanje dobitaka od igara na sreću i nagradnih igara, brišu se jer će se isti ubuduće oporezivati prema odredbama novog Zakona o igrama na sreću.

Čl. 8.

U članu 24. u stavovima 1., 2., i 6. važećeg Zakona vrše se izmjene u skladu sa članom 2. stav 4. ovog Zakona kako bi se usaglasile odredbe ovog člana kada je u pitanju oporezivanje odnosno priznavanje prava na osnovni i druge lične odbitke za fizička lica sa prebivalištem na području Republike Srpske odnosno Brčko distrikta, ranije nerezidente, koja ostvaruju dohodak po osnovu nesamostalne djelatnosti i koja će ubuduće imati prava utvrđena prema odredbama člana 24. stav 1. i 2. Zakona.

U istom članu brisanjem stava (7) ukida se mogućnost uvećanja ličnog odbitka po osnovu uplaćenih premija za životno osiguranje koje ima karakter štednje i za dobrovoljno penzijsko osiguranje.

U stavu 8. ovog člana izmjenom se specificira da se ovo pravo iz člana 24. odnosi na porezne obveznike koji su rezidenti u smislu člana 2. stav 3. Zakona i koji shodno tome imaju pravo na uvećanje ličnog odbitka po osnovu liječenja.

U stavu 9. ovog člana izmjenom se specificira da se ovo pravo iz člana 24. odnosi na porezne obveznike koji su rezidenti u smislu člana 2. stav 3. Zakona i koji shodno tome imaju pravo na uvećanje ličnog odbitka po osnovu kamata plaćenih na stambeni kredit s obzirom na vezu između ovog prava i nekretnine po osnovu koje se isto može ostvariti.

Čl. 9

U članu 27. važećeg Zakona u novom stavu 5. utvrđuje se akontacija poreza na dohodak odnosno osnovica na koju porezni obveznici iz člana 2. st. 4. ovog Zakona plaćaju porez na dohodak s obzirom da se prema ovim izmjenama istim priznaje pravo na osnovni lični odbitak i druge odbitke propisane prema članu 24. st. 2. Zakona.

Čl. 10.

Predložene izmjene odnose se na brisanje odredbi člana 34. važećeg Zakona s obzirom da je istim bilo regulisano oporezivanje dobitaka od igara na sreću i dobitaka od učešća u nagradnim igrama koji će se u buduću oporezivati prema odredbama novog Zakona o igrama na sreću.

Čl. 11.

U članu 37. stav (1) važećeg Zakona precizira se o kojim je rezidentima riječ kada je u pitanju mjesto plaćanja poreza na dohodak u vezi sa članom 2. st. 3.

Dok se u stavu 2. određuje gdje svoje obaveze plaća kategorija rezidenata iz člana 2. st. 4. Zakona.

Stav 6. ovog člana briše se iz razloga što će ovo pitanje biti regulisano novim Zakonom o igrama na sreću po stupanju na snagu istog.

Čl. 12.

U članu 12. stav 2. ovih izmjena propisuje se izuzeće kada je u pitanju početak primjene odredaba ovog Zakona, koje se odnose na porezni tretman dobitaka ostvarenih učestvovanjem u igrama na sreću i u nagradnim igrama, s obzirom da će oporezivanje istih biti regulisano novim Zakonom o igrama na sreću.

DONOŠENJEM OVOG ZAKONA MIJENJAJU SE SLJEDEĆE ODREDBE ZAKONA O POREZU NA DOHODAK FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE („Službene novine Federacije BiH”, br. 10/08, 9/10 i 44/11)

Član 2.

(1) Obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak, i to:

- 1) rezident koji ostvaruje dohodak na teritoriji Federacije i izvan teritorije Federacije,
- 2) nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriji Federacije,
- 3) nerezident koji obavlja nesamostalnu djelatnost na teritoriji Federacije,
- 4) nerezident koji ostvaruje prihod na teritoriji Federacije od pokretne i nepokretne imovine, autorskih prava, патената, licenci, ulaganja kapitala, ili bilo koje druge djelatnosti koja rezultira ostvarenjem prihoda koji je oporeziv prema ovom Zakonu.

(2) Kada više fizičkih lica zajednički ostvaruje dohodak porezni obveznik je svako fizičko lice posebno i to za udio koji ostvari u tako ostvarenom dohotku.

(3) Rezidentom Federacije, u smislu ovog Zakona, smatra se fizičko lice koje:

- 1) ima prebivalište na teritoriji Federacije,
- 2) na teritoriji Federacije neprekidno ili sa prekidima boravi 183 ili više dana u bilo kojem poreznom periodu,
- 3) ima prebivalište u Federaciji a na osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti van područja Federacije ostvaruje prihode iz federalnog budžeta i/ili budžeta Bosne i Hercegovine.

(4) Nerezidentom, u smislu ovog Zakona, smatra se fizičko lice koje na teritoriji Federacije boravi manje od 183 dana.

(5) Pod stalnim mjestom poslovanja podrazumijeva se mjesto gdje je djelatnost registrirana.

Član 4.

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obveznik ostvari od:

- 1) nesamostalne djelatnosti,
- 2) samostalne djelatnosti,
- 3) imovine i imovinskih prava,
- 4) ulaganja kapitala,
- 5) učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću.

Član 5.

Prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom su:

- 1) prihodi na osnovu učešća u raspodjeli dobiti privrednih društava (dividende ili udjeli),
- 2) penzija rezidenta, bilo da je stečena u inostranstvu ili u Bosni i Hercegovini,
- 3) pomoći i druga primanja ostvarena na osnovu posebnih propisa o pravima ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata, osim plaće,

- 4) socijalne pomoći, primanja odnosno donacije koje fizička lica ostvaruju po osnovu darovanja pravnih i fizičkih lica za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavke lijekova i ortopedskih pomagala), koja nisu plaćena osnovnim, dopunskim ili privatnim zdravstvenim osiguranjem,
- 5) dječiji dodatak i novčana sredstava za opremu novorođenčeta,
- 6) nasljedstva i pokloni na koje se porez plaća prema drugim federalnim ili kantonalnim propisima,
- 7) prihodi od prodaje imovine koja je korištena u lične svrhe,
- 8) nadoknada štete u slučaju elementarnih nepogoda,
- 9) osiguranje ili druga naknada štete načinjene na imovini u iznosu koji je upotrijebljen za zamjenu ili popravku ošte
ene imovine,
- 10) osvojene, odnosno dobijene nagrade u novcu, stvarima i/ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim takmičenjima,
- 11) prihodi zaposlenika na osnovu naknada, pomoći i/ili nagrada isplaćeni od poslodavca za jedan porezni period najviše do iznosa utvrđenog Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- 12) nagrade za izuzetna dostignuća u oblasti obrazovanja, kulture, nauke i dr. koje dodjeljuju organi vlasti povodom obilježavanja značajnih datuma.

Član 6.

Porez na dohodak ne plaća se na:

- 1) prihode na osnovu naknada za vrijeme nezaposlenosti i spriječenosti za rad koji su isplaćeni na teret vanbudžetskog fonda,
- 2) prihode invalidnih lica koja su zaposlena u privrednom društvu, ustanovi ili radionici za radno i profesionalno osposobljavanje i rehabilitaciju invalida,
- 3) prihode na osnovu naknada za tjelesna oštećenja, umanjenu radnu sposobnost i naknada za pretrpljenu neimovinsku štetu,
- 4) prihode na osnovu naknada šteta zaposlenicima po osnovu posljedica nesreće na radu,
- 5) prihode na osnovu nagrada članovima Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i nagrada za tehničko-tehnološke inovacije,
- 6) naknade osuđenim licima za vrijeme odsluženja kazne u odgojno-popravnim, odnosno kazneno-popravnim ustanovama,
- 7) prihode na osnovu stipendija učenika i studenata na redovnom školovanju, a najviše do iznosa od 75% prosječne neto plaće po zaposlenom u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku,
- 8) prihode koje ostvare učenici i studenti putem učeničkih i studentskih zadruga u toku jedne kalendarske godine do iznosa od četiri prosječne mjesečne plaće zaposlenih u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
- 9) nagrade učenicima i studentima osvojene na takmičenjima u okviru obrazovnog sistema i organiziranim školskim i visokoškolskim takmičenjima, do visine dvije prosječne neto plaće po zaposlenom u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku,

10) dobiti ostvareni učešćem u nagradnim igrama koje organiziraju privredna društva u propagandne svrhe, a koji se isključivo odnose na proizvod ili paket proizvoda iz vlastitog proizvodnog asortimana, ukoliko tržišna vrijednost takvog dobitka nije veća od 1.000,00 KM,

11) naknade plaća isplaćenih licima za vrijeme trajanja prekida posla za koji zaposlenik nije kriv,

12) prihode na osnovu kamate na štednju u bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadrugama, bankovnim računima (žiroračun, devizni računi i dr.) i kamate na državne obveznice.

Član 10.

(1) Prihodom od nesamostalne djelatnosti smatra se: bruto plaća koju zaposleniku isplaćuje poslodavac na osnovu ugovora o radu, odnosno radnog odnosa ili daje u stvarima, koristima, protuuslugama i/ili u vidu premija i drugih prihoda za rad obavljen prema njegovim uputama, osim prihoda iz čl. 5. i 6. ovog Zakona.

(2) Oporezivim prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se i:

1) dodatni prihodi na osnovu naknada, pomoći i sl. koje poslodavac isplati zaposlenicima iznad iznosa utvrđenih Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak,

2) plaće koje umjesto poslodavca isplati drugo lice,

3) svi drugi prihodi na osnovu i u vezi sa nesamostalnom djelatnošću.

(3) Koristi koje su primljene na osnovu nesamostalne djelatnosti ulaze u dohodak, i to:

1) korištenje vozila i drugih sredstava za lične potrebe,

2) smještaj, hrana kao i korištenje drugih dobara i usluga koji su besplatni ili po cijeni koja je niža od tržišne cijene,

3) odobreni beskamatni krediti ili krediti sa kamatnom stopom koja je niža od tržišne kamatne stope,

4) izmirivanje ličnih troškova od poslodavca,

5) izmirivanje ili oprost dužničke obaveze od poslodavca.

(4) Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:

1) pomoć za gubitke nastale kao posljedica elementarnih nepogoda i pomoći po osnovu ozljeda i bolesti koje isplaćuje poslodavac zaposleniku ili članu njegove porodice do visine utvrđene posebnim propisima,

2) hrana koju poslodavac osigurava zaposlenicima u svojim prostorijama do vrijednosti naknade za topli obrok utvrđene posebnim propisima,

3) smještaj koji poslodavac osigurava zaposleniku na mjestu gdje se obavlja djelatnost, ako je neophodno korištenje smještaja za zaposlenika s ciljem obavljanja radnog zadatka,

4) smještaj i plaćanje troškova smještaja osiguranog za javne dužnosnike zaposlene u diplomatskim i konzularnim predstavništvima u inozemstvu i druge naknade isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima,

5) poklon(i) koje poslodavci daju zaposleniku jednom ili više puta u toku poreznog perioda povodom državnih i/ili vjerskih praznika ili jubileja firme, čija

ukupna vrijednost nije viša od 30% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku nadležnog organa za statistiku,

6) otpremnine u slučaju otkaza ugovora o radu u skladu sa članom 100. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03) i Općim kolektivnim ugovorom.

Član 22.

(1) Prihodi od ulaganja kapitala koji podliježu oporezivanju su:

1) prihodi ostvareni na osnovu kamata od zajmova,
2) prihodi ostvareni od isplaćenog kapitala od dobrovoljnog dopunskog osiguranja (životnog, penzijskog) ušteđenog od premija koje su bile predmet odbitka.

(2) Kod utvrđivanja dohotka od ulaganja kapitala rashodi se ne mogu odbiti.

E. Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Član 23.

(1) Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini vrijednost svake pojedinačne nagrade ili dobitka ostvarenog učešćem u nagradnim igrama i igrama na sreću koji je dobitniku isplaćen u novcu, proizvodima, uslugama i/ili u pravima, osim nagrada i dobitaka iz člana 5. stav (1) tačka 10) i člana 6. stav (1) tačka 10.) ovog Zakona i dobitaka čija vrijednost ne prelazi iznos od 100,00 KM.

(2) Osnovicu za obračun poreza na dobitke iz stava (1) ovog člana čini svaki pojedinačno ostvareni dobitak čija je vrijednost veća od 100,00 KM, odnosno dobitak ostvaren učešćem u nagradnim igrama u skladu sa članom 5. stav (1) tačka 10) ovog Zakona čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000,00 KM.

(3) Ako se dobici sastoje od stvari, usluga i/ili prava, osnovicu poreza čini tržišna vrijednost stvari, usluga i/ili prava u momentu ostvarenja dobitka.

(4) Kod utvrđivanja dohotka iz stava (1) ovog člana rashodi se ne odbijaju.

Član 24.

(1) Prema članu 4. ovog Zakona, rezidentnim poreznim obveznicima ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje se za osnovni lični odbitak u visini od 3.600,00 KM za porezni period za koji postoji obaveza plaćanja poreza. Ako je porezni period kraći od kalendarske godine, osnovni lični odbitak se, prema članu 8. stav (3) ovog Zakona, srazmjerno umanjuje i računa se u korist poreznog obveznika na puni mjesec.

(2) Rezidentni porezni obveznici mogu odbiti i lični odbitak:

1) 0,5 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavanog bračnog druga, kao i za bivšeg bračnog druga kojem plaća alimentaciju,

2) 0,5 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavano prvo dijete,

3) 0,7 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavano drugo dijete,

- 4) 0,9 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavano treće i svako sljedeće dijete,
- 5) 0,3 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za svakog drugog izdržavanog člana uže porodice,
- 6) 0,3 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za utvrđenu vlastitu invalidnost, kao i za utvrđenu invalidnost svakog člana uže porodice koje porezni obveznik izdržava.
- (3) Izdržanim članovima uže porodice i izdržanom djecom iz stava (2) ovog člana smatraju se fizička lica čiji dohodak i drugi prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom, u godini za koju se utvrđuje porez na dohodak ne prelaze iznos osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana.
- (4) Lični odbitak poreznog obveznika utvrđuje se kao zbir osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) i ličnog odbitka iz stava (2) ovog člana. Ako više lica izdržava istog člana ili članove uže porodice i djecu, lični odbitak za ta lica ravnomjerno se raspoređuje na sva lica koja te članove izdržavaju, osim ako se ne dogovore drugačije.
- (5) Djecom se, u smislu stava (2) tač. 2), 3) i 4) ovog člana, smatraju djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, poočimi i pomajke izdržavaju i djeca za koju roditelj plaća alimentaciju. Drugim izdržanim članovima uže porodice, u smislu stava (2) tačka 5) ovog člana, smatraju se roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga, te preci i potomci u pravoj liniji ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu sa poreznim obveznikom.
- (6) Rezydentni porezni obveznik može koristiti lične odbitke iz st. (1) i (2) ovog člana za period za koji postoji obaveza plaćanja poreza i u kojem se lice izdržava. Period se zaokružuje u korist poreznog obveznika na pune mjesece, a neiskorišteni odbici se ne mogu prenositi u naredni porezni period.
- (7) Rezydentni porezni obveznik godišnjim obračunom poreza na dohodak lični odbitak može uvećati za uplaćene premije za životno osiguranje koje ima karakter štednje i/ili za uplaćeno dobrovoljno penzijsko osiguranje i to do visine 0,7 osnovnog ličnog odbitka na koji je, u skladu sa stavom (1) ovog člana, ostvario pravo u tom poreznom periodu.
- (8) Rezydentnim poreznim obveznicima se lični odbitak može uvećati u poreznom periodu i za iznos troškova koji padaju na teret poreznog obveznika, a odnose se na zdravstvene usluge, nabavku lijekova registriranih u Federaciji na osnovu recepta izdatog od ovlaštene zdravstvene ustanove i nabavku ortopedskih pomagala i protetskih nadomjestaka u Federaciji, što uključuje i članove uže porodice koje porezni obveznik izdržava, pod uvjetom da ti troškovi nisu podmireni iz osnovnog ili dopunskog zdravstvenog osiguranja, te ako nisu finansirani iz dobivenih donacija ili od poslodavca. Troškovi se priznaju na osnovu validne dokumentacije koju je izdala ovlaštena zdravstvena ustanova (bolnice, klinike, zavodi i dr.). Ovo se ne odnosi na troškove za hirurške zahvate ili druge tretmane s ciljem poboljšanja estetskog izgleda.
- (9) Rezydentnim poreznim obveznicima lični odbitak može se uvećati u poreznom periodu i za iznos kamate plaćene na stambeni kredit koji je porezni obveznik uzeo zbog kupovine ili izgradnje odgovarajućeg stana kojim rješava svoj stambeni problem. Lični odbitak po ovom osnovu može se uvećati za iznos

kamate plaćene u poreznom periodu za koji se utvrđuje porez na dohodak.
(10) Lični odbitak iz st. (7), (8) i/ili (9) ovog člana priznaje se nakon ličnog odbitka iz st. (1) i (2) ovog člana u konačnom obračunu poreza na dohodak na osnovu podnesene godišnje porezne prijave i vjerodostojne dokumentacije utvrđene podzakonskim aktom.

8. Obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Član 27.

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i obustavlja pri svakoj isplati plaće i/ili oporezive naknade prema propisima koji se primjenjuju na dan isplate, a uplaćuje se istog dana ili prvog dana po izvršenoj isplati plaće i/ili oporezive naknade.

(2) Obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši poslodavac ili sam obveznik poreza. Obveznik poreza na dohodak je zaposlenik.

(3) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem je zaposlenik dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesečno od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, a umanjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovog Zakona i za iznos mjesečnih ličnih odbitaka iz člana 24. st. (1) i (2) ovog Zakona primjenom stope iz člana 9. ovog Zakona.

(4) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem zaposlenik nije dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesečno od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovog Zakona primjenom stope od 10%.

(5) Porez na dohodak na osnovu nesamostalne djelatnosti, koji se obračunava na ostvareni dohodak za rad koji u jednom mjesecu nije trajao duže od 10 dana, odnosno 80 sati a za koji isplaćeni dohodak ne iznosi više od 250,00 KM, obračunava se po stopi od 10% bez primjene ličnih odbitaka iz člana 24. ovog Zakona.

(6) Obustavljeni, odnosno odbijeni i uplaćeni porez iz stava (5) ovog člana smatra se konačno utvrđenim porezom za porezni period, te porezni obveznik za taj dohodak nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu. Porezni obveznik, ukoliko želi da ostvari pravo na lični odbitak, može taj dohodak i uplaćene iznose akontacije poreza unijeti u godišnju poreznu prijavu.

(7) Strane organizacije koje ne uživaju diplomatski imunitet u Federaciji i zaposlenici u tim organizacijama koje imaju sjedište, odnosno prebivalište u Federaciji, dužni su pri isplati dohotka od nesamostalne djelatnosti zaposlenim građanima ili stranim državljanima obračunati porez po odbitku u skladu sa st. od (1) do (6) ovog člana i uplatiti ga u zakonom propisanom roku.

(8) Porezni obveznik koji je zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu druge države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili

organizaciji koja na teritoriji Federacije ima diplomatski imunitet, kada je obveznik poreza i prema ovom Zakonu, dužan je sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti prema odredbama st. od (1) do (5) ovog člana i uplatiti je na propisani račun u zakonom propisanom roku.

(9) Porezni obveznik koji dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje neposredno iz inozemstva dužan je na taj dohodak sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti na način iz st. od (1) do (6) ovog člana i uplatiti je u roku od pet dana od dana kada je primio dohodak.

Član 34.

(1) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću iz člana 23. stav (1) ovog Zakona plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za lične odbitke iz člana 24. ovog Zakona.

(2) Porez na dohodak prema stavu (1) ovog člana koji je utvrđen, obustavljen i uplaćen smatra se konačnom poreznom obavezom i porezni obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

(3) Obračun i obustavu poreza na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću vrši organizator nagradnih igara, odnosno priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitka fizičkom licu koje je ostvarilo dobitak, a obustavljeni porez dužni su uplatiti do 15. odnosno posljednjeg dana u mjesecu u kojem je porez obustavljen.

Član 37.

(1) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji ostvare rezidenti, a koji je utvrđen u skladu sa članom 27. ovog Zakona, plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

(2) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji ostvare nerezidenti Federacije i strani državljani, a koji je utvrđen u skladu sa članom 27. ovog Zakona, plaća se prema mjestu gdje se nalazi sjedište poslodavca, odnosno isplatioca naknade za rad.

(3) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji je utvrđen u skladu sa čl. 29., 30. i 31. ovog Zakona, plaća se prema mjestu registracije djelatnosti.

(4) Porez na dohodak od imovine i imovinskih prava plaća se u skladu sa članom 32. ovog Zakona prema mjestu gdje se nepokretna imovina nalazi, a za pokretnu imovinu mjesto plaćanja je prema mjestu registracije samostalne djelatnosti, odnosno prebivališta poreznog obveznika.

(5) Porez na dohodak od ulaganja kapitala plaća se prema mjestu gdje je takav prihod ostvaren.

(6) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću plaća se prema prebivalištu fizičkog lica kojem je isplaćen dobitak ostvaren učešćem u nagradnoj igri i/ili igri na sreću, a kada se radi o fizičkom licu koje nema prebivalište na teritoriji Federacije obračunati i obustavljeni porez na ostvareni dobitak plaća se prema sjedištu isplatioca.

(7) Porez na dohodak koji potiče od prihoda ostvarenih iz više različitih izvora plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

